

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра обліку і оподаткування

Робоча програма (силабус) вибіркового освітнього компонента

КОНСОЛІДАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ФІНАНСОВИЙ
АНАЛІЗ ГРУП ПІДПРИЄМСТВ

Реалізується в межах освітніх програм галузей знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», Д «Бізнес, адміністрування та право», Ф «Інформаційні технології»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Розробник: Олександр НАЗАРЕНКО, д.е.н., професор
(підпис) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування протокол від 05.06.2025 р. № 18

Завідувачка
кафедри

Інна НАЗАРЕНКО

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Інна НАЗАРЕНКО

Декан факультету,
де реалізується освітня програма

Світлана ЛУКАШ
(підпис)

Рецензія на робочу програму надана: Микола ГОРДІЄНКО (додається)
(підпис)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 25.06. 2025 р.

© Назаренко О.В., 2025 рік

© СНАУ, 2025 рік.

16.	Політика академічної доброчесності	1. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися Кодексу академічної доброчесності СНАУ, виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. 2. Письмові роботи самостійно перевіряються на наявність плагіату за допомогою вільного антиплагіатного програмного забезпечення. 3. Списування під час виконання індивідуальних завдань та екзаменів заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). При списуванні під час виконання окремих завдань робота оцінюється незадовільно. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. 4. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту звертатись до завідувача кафедри обліку і оподаткування.
17/	Ключові слова	Група підприємств, консолідація фінансової звітності, міжнародні стандарти фінансової звітності, фінансова звітність, фінансовий аналіз.
18.	Посилання на курс в Moodle	https://cdn.snaa.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5749

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента здобувач вищої освіти очікувано буде здатен	Як оцінюється ДРН
ДРН 1. Знати понятійний та категорійний апарат щодо консолідації фінансової звітності груп підприємств	Проведення поточного опитування, перевірка вирішення ситуаційних завдань (кейсів), участь в обговоренні
ДРН 2. Вміти застосовувати на практиці основні положення національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку при консолідації фінансової звітності груп підприємств	Проведення поточного опитування, перевірка вирішення ситуаційних завдань (кейсів), участь в обговоренні
ДРН 3. Вміти визначати облікову політику підприємства, вести облік операцій в материнському і дочірніх підприємствах, організувати облікове супроводження фінансових інвестицій за методом участі в капіталі	Проведення поточного опитування, перевірка вирішення ситуаційних завдань (кейсів), участь в обговоренні.
ДРН 4. Знати методику формування показників консолідованої фінансової звітності у відповідності до вимог міжнародних (національних) стандартів	Проведення поточного опитування, перевірка вирішення ситуаційних завдань (кейсів), участь в обговоренні
ДРН 5. Вміти формувати та аналізувати показники консолідованої фінансової звітності	Проведення поточного опитування, перевірка вирішення ситуаційних завдань (кейсів), участь в обговоренні, перевірка виконання індивідуального завдання.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу заочна форма навчання				Рекомендована література
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з. / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Об'єднання як форма реорганізації підприємств 1. Економічна сутність об'єднання підприємств. 2. Види об'єднання підприємств. 3. Поняття «об'єднання підприємств» та «група підприємств». 4. Холдинг як форма об'єднання підприємств у вітчизняній та зарубіжній практиці.	2	2		17	Основні джерела: 1-11; Додаткові джерела: 6, 8, 9, 10; 11, 12. Програмне забезпечення: 1-4.
Тема 2. Концептуальні основи обліку та консолідації звітності групи підприємств 1. Основні засади консолідованої фінансової звітності. 2. Поняття зведеної фінансової звітності та її порівняння із консолідованою фінансовою звітністю. 3. Економічні та правові аспекти консолідації фінансової звітності. 4. Принципи підготовки консолідованої звітності. 5. Загальні питання організації та формування консолідованих звітів.	2	2		17	Основні джерела: 1-11; Додаткові джерела: 2, 4, 6, 8, 9, 10; 11, 12. Програмне забезпечення: 1-4.
Тема 3. Облік операцій в материнському і дочірніх підприємствах 1. Поняття «дочірнього підприємства» та регулювання його діяльності у нормативно-правових актах України. 2. Особливості створення дочірнього підприємства. 3. Управління діяльністю дочірнього підприємства. 4. Особливості формування майна дочірнього підприємства.	2	2		17	Основні джерела: 1-10; Додаткові джерела: 4, 6, 8, 9, 10; 11, 12. Програмне забезпечення: 1-4.
Тема 4. Організація обліку фінансових інвестицій за методом участі в капіталі 1. Сутність обліку фінансових інвестицій за методом участі в капіталі. 2. Особливості застосування методу участі в капіталі. 3. Процедура методу участі в капіталі.	2	2		17	Основні джерела: 1-11; Додаткові джерела: 6, 8, 9, 10; 11, 12, 13. Програмне забезпечення: 1-4.
Тема 5. Процедура виконання консолідації фінансової звітності 1. Організація складання консолідованої фінансової звітності. 2. Попередні процедури формування консолідованої фінансової звітності. 3. Підготовчий етап формування консолідованої фінансової звітності. 4. Графік консолідації.	2	2		17	Основні джерела: 1-10; Додаткові джерела: 6, 8, 9, 10; 11, 12, 15 Програмне забезпечення: 1-4.
Тема 6. Методика формування показників консолідованої фінансової звітності 1. Методика складання консолідованого балансу (Звіт про фінансовий стан). 2. Методика складання консолідованого звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід).	2	2		17	Основні джерела: 1-10; Додаткові джерела: 6, 8, 9, 10; 11, 12. Програмне забезпечення: 1-4.

3. Методика складання консолідованого звіту про рух грошових коштів. 4. Методика складання консолідованого звіту про власний капітал. 5. Методика складання Приміток до консолідованої річної фінансової звітності. 6. Виправлення помилок і зміни у консолідованих фінансових звітах.				
Тема 7. Аналіз показників консолідованої фінансової звітності 1. Методи фінансового аналізу консолідованої фінансової звітності. 2. Оцінка майнового стану і оборотності активів консолідованої групи підприємств. 3. Оцінка прибутковості за консолідованою звітністю. 4. Аналіз фінансової стійкості та ліквідності майна групи підприємств. 5. Використання обліково - аналітичної інформації в управлінні об'єднаної групи підприємств	4	2	18	Основні джерела: 1-10; Додаткові джерела: 3, 7, 8, 14. Програмне забезпечення: 1-4.
Всього	16	14	120	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання(робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)
ДРН 1. Знати понятійний та категорійний апарат щодо консолідації фінансової звітності груп підприємств	Лекція, пояснення, ситуаційний аналіз, мозковий штурм, експрес-опитування	Дослідницький метод (опрацювання нормативно-правових документів, рекомендованих викладачем, за темою; виконання розрахункового завдання для самостійної роботи)
ДРН 2. Вміти застосовувати на практиці основні положення національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку при консолідації фінансової звітності груп підприємств	Лекція, пояснення, робота з інформаційними ресурсами (в т.ч. електронними), експрес-опитування, case-study (аналіз конкретних ситуацій)	Дослідницький метод (опрацювання нормативно-правових документів, рекомендованих викладачем, за темою; виконання розрахункового завдання для самостійної роботи)
ДРН 3. Вміти визначати облікову політику підприємства, вести облік операцій в материнському і дочірніх підприємствах, організувати облікове супроводження фінансових інвестицій за методом участі в капіталі	Лекція, пояснення, робота з інформаційними ресурсами (в т.ч. електронними), експрес-опитування, case-study (аналіз конкретних ситуацій)	Дослідницький метод (опрацювання нормативно-правових документів, рекомендованих викладачем, за темою; виконання розрахункового завдання для самостійної роботи)
ДРН 4. Знати методику формування показників консолідованої фінансової звітності у відповідності до вимог міжнародних (національних) стандартів	Лекція, пояснення, робота з інформаційними ресурсами (в т.ч. електронними), експрес-опитування, case-study (аналіз конкретних ситуацій)	Дослідницький метод (опрацювання нормативно-правових документів, рекомендованих викладачем, за темою; виконання розрахункового завдання для самостійної роботи)
ДРН 5. Вміти формувати та аналізувати показники консолідованої фінансової звітності	Лекція, пояснення, робота з інформаційними ресурсами (в т.ч. електронними), експрес-опитування, case-study (аналіз конкретних ситуацій)	Дослідницький метод (опрацювання нормативно-правових документів, рекомендованих викладачем, за темою; виконання розрахункового завдання для самостійної роботи)

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1 Сумативне оцінювання

5.1.1 Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено здобувачів заочної форми навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Проведення експрес-опитування	30 (30%)	1 – 7 практичні заняття
2.	Оцінка активності роботи на практичних заняттях (перевірка виконання ситуаційних завдань, кейсів)	30 (30%)	1 - 6 практичне заняття
3.	Оцінка участі в обговоренні	10 (10%)	1 - 7 практичне заняття
4.	Перевірка тесту множинного вибору	30 (30%)	6 практичне заняття
	Всього	100 / 100 %	

¹Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній / інформальній освіті відповідно до Положення про порядок визнання результатів, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти (<http://surl.li/ummfbo>).

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	0 балів	14 - 18 балів	19 - 24 балів	25 - 30 балів
Експрес-опитування	Відсутні знання теоретичного матеріалу	Низький рівень знань теоретичного матеріалу	Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями, присутні незначні неточності у відповідях на питання	Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями
Активна робота на практичних заняттях(ситуаційні завдання, кейси)	Відсутнє обґрунтування ситуаційного завдання	Мають місце недоліки та неточності в обґрунтуванні ситуаційного завдання	Ситуаційне завдання обґрунтовано, але мають місце незначні неточності	Ситуаційне завдання обґрунтовано на належному рівні
	0-1 бал	2-4 бали	5-7 балів	8-10 балів
Обговорення	Пасивна участь в обговоренні	Участь в обговоренні, недостатньо необґрунтовані відповіді	Активна участь в обговоренні, продемонстровано навички критичного мислення	Активна участь в обговоренні, продемонстровано навички критичного мислення, системність знань та креативність
Тест множинного вибору	0-17 балів	18-22 балів	23-26 балів	27 -30 балів
	Вірно вирішено менше 60 % тестів	Вірно вирішено 60 -74 % тестів	Вірно вирішено 75 -89 % тестів	Вірно вирішено більше 90 % і більше тестів

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування	Кожного практичного заняття
2	Спостереження за ходом вирішення ситуаційних завдань, кейсів, обговорення та усні коментарі викладача	Кожного практичного заняття
3	Перевірка тестів і обговорення результатів тестування	на наступній парі після проведення тестування

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Косточенко В. М., Уманців Г. В., Фоміна О. В. Консолідація фінансової звітності: підручник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 388 с.
2. Міжнародні стандарти фінансової звітності: навч. посібник / укл. М.М. Танасієва, Т.М. Ковальчук. – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 224 с
3. Фінансовий аналіз: навч. посібник / уклад.: Н.Л. Марусяк. – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. – 172 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

4. Назаренко О.В. Консолідація фінансової звітності та фінансовий аналіз груп підприємств: конспект лекцій для здобувачів в межах освітніх програм галузей знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», 07 «Управління та адміністрування», 12 «Інформаційні технології», 28 «Публічне управління та адміністрування» на другому (магістерському) рівні вищої освіти / укл.: О.В. Назаренко. - Суми, 2024. – 158 с.
5. Назаренко О.В. Консолідація фінансової звітності та фінансовий аналіз груп підприємств: методичні рекомендації щодо проведення практичних та семінарських занять для здобувачів в межах освітніх програм галузей знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», 07 «Управління та адміністрування», 12 «Інформаційні технології», 28 «Публічне управління та адміністрування» на другому (магістерському) рівні вищої освіти/ укл.: О.В. Назаренко - Суми, 2024 – 36 с.
6. Назаренко О.В. Консолідація фінансової звітності та фінансовий аналіз груп підприємств: методичні рекомендації для самостійної роботи для здобувачів в межах освітніх програм галузей знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», 07 «Управління та адміністрування», 12 «Інформаційні технології», 28 «Публічне управління та адміністрування» на другому (магістерському) рівні вищої освіти/ укл.: О.В. Назаренко - Суми, 2024 – 56 с.
7. Назаренко О.В. Методичний комплекс «Консолідація фінансової звітності та фінансовий аналіз груп підприємств» в програмі MOODLE. <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5749> (дата звернення: 12.06.2025)

6.1.3. Інші джерела

8. Офіційний сайт Ради з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. URL: <http://www.ifrs.org>
9. Міжнародні стандарти фінансової звітності (переклад українською мовою 2024 рік). URL: https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_of_2024-736 (дата звернення: 15.06.2025).
10. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua> (дата звернення: 14.06.2025)
11. Nazarenko O., Zhou K. Financial reporting: an analytical platform for studying the relationship between transparency of listed companies and investment in research and development. Sustainable Development in The Era of Digital Transformation: Challenges and Opportunities For Management. According to the scientific edition, professor N. Stoyanets RS Global Sp. z O.O. Warsaw, Poland 2025 pp. 42-58 DOI: 10.31435/rsglobal/062

6.2. Додаткові джерела

1. Ievsieieva, O., Tsikalo, Y., Mulyk, Y., Udodova, Y., & Nazarenko, O. (2024). Adapting accounting to the digital age: The urgent need for new regulatory standards. Amazonia Investiga, 13 (83), 89-99. <https://doi.org/10.34069/AI/2024.83.11.7>
2. Будько О.В., Губський Ю.Г. Особливості формування консолідованої фінансової звітності підприємства. *Економічний вісник Дніпровського державного технічного університету*. 2023. № 2(7), С. 92-98. DOI: 10.31319/2709-2879.2023iss2(7).293772pp92-98
3. Директива 2013/34/ЄС Європейського парламенту та Ради від 26 червня 2013 року про річну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язані звіти деяких видів підприємств. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_037-15#Text (дата звернення 06.06.2024)
4. Король С., Фоміна О., Задніпровський О. Корпоративна звітність: транспонування положень Директиви 2013/34/ЄС. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2021 № 118(5), С. 77-92. [https://doi.org/10.31617/zt.knute.2021\(118\)05](https://doi.org/10.31617/zt.knute.2021(118)05).
5. Легенчук С.Ф. Майбутнє корпоративної звітності: історія, перспективи та проблеми. *Облік і фінанси*. 2020. № 2 (88). С. 29-38.

6. Малишкін О.І., Шуляренко С.М., Ярмоліцька О.В. Аналіз прагматичних аспектів системи фінансової звітності за МСФЗ у форматі XBRL. *Збірник наукових праць Державного університету інфраструктури та технологій. Серія : Економіка і управління*. 2020. Вип. 47. С. 104-118.
7. Міжнародний стандарт фінансової звітності 10 «Консолідована фінансова звітність» від 01 січня 2013 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_065#Text (дата звернення 06.06.2024)
8. Назаренко О. В., Горшкова Ю. А. Місія фінансового аналізу в процесі оцінки балансу підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 20. С. 25–29.
9. Назаренко О.В. Особливості формування, консолідації та аудиту показників фінансової звітності бізнес-суб'єктів в контексті міжнародних стандартів. Трансформація суспільних відносин в умовах цивілізаційних змін: кол. моногр. Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2023. С. 275-299
10. Назаренко О.В. Специфіка формування, консолідації та подання фінансової звітності в контексті сучасних реалій. *Стратегічні пріоритети розвитку бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах глобалізації* : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 16 листопада 2023 р.) / за ред. проф. Назаренка О.В. Суми: СНАУ, 2023. С. 66-68
11. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (зі змінами і доповненнями). // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 06.06.2025)
12. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 (зі змінами і доповненнями). // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 06.06.2025)
13. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 628 (зі змінами і доповненнями). // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13#Text> (дата звернення: 06.06.2025)
14. Ткачук Г. О., Іванченкова Л. В., Скляр Л. Б., Лагодієнко Н. В. Проблемні аспекти консолідації обліку та фінансової звітності в управлінні підприємством. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2021. № 1. С. 40-49
15. Уманська В. Г., Лаврова-Манзенко О. О. Трансформація сучасних методик фінансового аналізу звітності об'єднань підприємств *Економічний простір: Збірник наукових праць*. № 167. – Дніпро: ПДАБА, 2021. С. 115-119
16. Шкуліпа Л.В. Розвиток бухгалтерського обліку у вимірі міжнародних стандартів фінансової звітності та інноваційних технологій: методологія та практика: монографія. Ніжин: ФОП Лук'яненко В.В., ТПІК «Орхідея», 2020. 616 с.

6.3. Програмне забезпечення

- 1) персональний комп'ютер або ноутбук з доступом до мережі Інтернет;
- 2) активний обліковий запис у системі дистанційної освіти Moodle.
- 3) програмне забезпечення: Microsoft Word, Microsoft Excel, MEDoc.
- 4) в умовах військового часу, заняття можуть проводитись в режимі онлайн із застосуванням додаткових платформ Zoom, Google Meet і ресурсами комунікації електронна пошта, Viber, телефон.